

PATVIRTINTA

Biržų Kaštonų pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2024 m. birželio 5 d.
įsakymu Nr. V-262

BIRŽŲ KAŠTONŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ MOKYMOŠI PASIEKIMŲ VERTINIMO IR VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMO TVARKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarka (toliau – Tvarka) parengta vadovaujantis „Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1125, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (galiojanti suvestinė redakcija 2024-10-10), Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1541, Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 ir kitais mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą reglamentuojančiais dokumentais bei mokyklos administracijos, mokytojų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) susitarimais.

2. Tvarka apibrėžia mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslus ir būdus, principus, lygmenis, mokinių įgytų kompetencijų vertinimą bei įsivertinimą, informavimą apie mokinių mokymosi pasiekimų rezultatus, vertinimo rezultatų panaudojimo tvarką.

3. Mokinio įgytų kompetencijų vertinimas yra integrali ugdymo proceso dalis.

4. Mokymosi pasiekimų vertinimo procesas grindžiamas vertybiniais orientyrais, leidžiančiais atskleisti mokinių visapusiškus gebėjimus tinkamiausiu būdu ir sudaryti galimybes juos plėtoti. Jais paremta kasdienė vertinimo praktika prisideda prie įtraukios ir mokinių, ir mokytoją įgalinančios mokyklos kultūros formavimosi.

5. Tvarroje vartojamos sąvokos:

Įsivertinimas – tai mokinio sprendimas, baigus pamokų ciklą, etapą, pusmetį, apie daromą savo pažangą, remiantis savistaba, dabartinių pasiekimų lyginimu su ankstesniais, tolimesnių mokymosi tikslų bei jų siekimo strategijų numatymas;

Kaupiamasis vertinimas – tai informacijos apie mokinio mokymosi pasiekimus ir pažangą kaupimas, kuris konvertuojami į pažymį (įskaitą);

Kompetencija – gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, mokėjimų, įgūdžių, vertybinių nuostatų visuma.

Mokinių vertinimas – mokytojo ir mokinio tarpusavio sąveika, kurios metu kaupiama informacija apie mokinio mokymąsi, pažangą ir įvairiais būdais teikiamas grįžtamasis ryšys mokiniui apie jo pasiekimus, pateikiamos rekomendacijos dėl tolesnio mokymosi;

Mokymosi pažanga - mokinio nuolatinis augimas ir judėjimas išsikeltų mokymosi tikslų link.

Vertinimo refleksija – tai savo veiklą pamokoje apmąstymas, uždavinio įgyvendinimo pamatavimas, tolimesnių veiksmų numatymas

II SKYRIUS MOKINIŲ MOKYMOŠI PASIEKIMŲ VERTINIMO TIKSLAI IR BŪDAI

6. Išskiriami trys pagrindiniai mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslai:

6.1. padėti mokyti;

6.2. pripažinti ir sertifikuoti rezultatus;

6.3. valdyti ugdymo proceso kokybę.

7. Aprašo 6 punkte įvardintiems mokymosi pasiekimų vertinimo tikslams įgyvendinti naudojami šie vertinimo būdai:

7.1. formuojamasis vertinimas užtikrina svarbiausio mokinių pasiekimų vertinimo tikslo – padėti mokytis – įgyvendinimą. Formuojamasis vertinimas apibrėžiamas kaip cikliškas mokymo(si) metu gaunamos mokymosi informacijos panaudojimas tolesniam mokymui ir mokymuisi planuoti ar koreguoti. Pažymiai vertinant formuojamuoju būdu nerašomi.

7.2. apibendrinamasis vertinimas siejamas su mokymosi pasiekimų pripažinimu, juo siekiama nustatyti atliktos užduoties ir veiklos kokybę tam tikro standarto atžvilgiu. Apibendrinamasis vertinimas visuomet atliekamas pasibaigus tam tikram mokymosi etapui. Instituciniu lygmeniu išskiriamas mokyklos vidinis ir išorinis apibendrinamasis vertinimas.

7.3. diagnostinis vertinimas - vertinimas, kuriuo siekiama išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą tam tikru metu, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

III SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMO PRINCIPAI

8. Mokinių pasiekimų vertinimo esmė – padėti mokiniui mokytis ir tobulėti. Mokinių pasiekimų vertinimas grindžiamas atvirumu, nešališkumu, visų mokyklos bendruomenės narių bendravimu ir bendradarbiavimu.

9. Vertinant mokinių pasiekimus laikomasi nuostatos, jog kiekvienas mokinys gali augti ir tobulėti, kai jam sudaromos jo poreikius atitinkančios sąlygos bei teikiama reikalinga pagalba.

10. Vertinami yra mokinių pasiekimai, todėl vertinimas nesuprantamas kaip apdovanojimo ar drausminimo priemonė. Mokinių užduočių neatlikimo (nepateikimo) atvejais vadovaujamosi Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija 2024-10-10).

11. Mokinių pažanga skatinama asmeninio tobulėjimo, o ne būti geresniam už kitą siekiu. Mokyklos vertinimo kultūra neorientuota į mokinių konkurencijos tarpusavyje skatinimą, todėl vengiama mokinių lyginimo tarpusavyje.

12. Mokytojas, planuodamas, organizuodamas ir įgyvendindamas mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą:

12.1. vadovaujasi Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 „Dėl Pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“;

12.2. kuria ir palaiko į mokymąsi orientuotą vertinimo kultūrą;

12.3. kolegialiai sprendžia mokinių įgytų kompetencijų vertinimo klausimus;

12.4. teikia informaciją ir išsamiai paaiškina tėvams (globėjams, rūpintojams) apie mokinių mokymosi pasiekimus ir problemas;

12.5. vertinimo proceso metu gerbia mokinių privatumą ir išlaiko konfidencialumą;

12.6. tinkamai tvarko mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo duomenis.

13. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai.

13.1. Vertinimo fiksavimo elektroniniame dienyne dažnumas:

13.1.1. savaitinė pamoka, rašomi ne mažiau kaip 3 įvertinimai per pusmetį mokiniui;

13.1.2. 2 savaitinės pamokos, rašomi ne mažiau kaip 5 įvertinimai per pusmetį mokiniui;

13.1.3. 3–5 savaitinės pamokos, rašomi ne mažiau kaip 8 įvertinimai per pusmetį mokiniui;

13.1.4. 7–8 savaitinės pamokos, rašomi ne mažiau kaip 5 įvertinimai per mėnesį mokiniui;

IV SKYRIUS VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

14. Planuodamas ugdymo procesą, mokytojas planuoja ir vertinimą, siedamas jį su mokymosi uždaviniais, atsižvelgdamas į mokinių mokymosi patirtį ir gebėjimus:

14.1. apibendrinamąjį vertinimą mokytojas planuoja ir fiksuoja ilgalaikiame plane, programoje, elektroninio dienyno atsiskaitomųjų darbų grafike;

14.2. formuojamąjį vertinimą - pamokos metmenyse.

15. Mokytojai savo dalyko metodinėje grupėje aptaria ir suderina dalyko vertinimo tvarką, vertinimo kriterijus, metodus ir formas, analizuoja NMPP, pusmečių ir metinių mokymosi pasiekimų rezultatus, priima sprendimus dėl mokymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, išteklių panaudojimo tinkamumo.

16. Adaptaciniu laikotarpiu mokinių pasiekimai nepatenkinamais pažymiais nevertinami. Pirmą mėnesį mokinių pasiekimai kontroliniais darbais netikrinami.

17. Kontrolinių darbų vykdymas:

17.1. per dieną organizuojamas tik vienas kontrolinis darbas.

17.2. ne vėliau kaip prieš savaitę mokytojai pažymi numatomus kontrolinius darbus elektroninio dienyno atsiskaitomųjų darbų grafike;

17.3. apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę. Dėl objektyvių priežasčių mokytojas turi teisę kontrolinio darbo laiką pakeisti, bet būtina suderinti su mokiniais;

17.4. kontroliniai darbai neskiriami paskutinę dieną prieš mokinių atostogas, pirmą dieną po mokinių atostogų ir šventinių dienų, po ligos bei nerekomenduojama skirti pusmečio paskutinę savaitę;

17.5. kontrolinį darbą, jeigu 50 proc. mokinių už jį gavo nepatenkinamą įvertinimą, darbas yra perrašomas, prieš tai mokiniui pasikonsultavus, pasimokius. Perrašyto darbo įvertinimas laikomas kontrolinio darbo įvertinimu;

17.6. jei mokinys nedalyvavo kontroliniame darbe, jam įrašoma „n“ ir mokytojas parašo komentarą, kuriame nurodoma iki kada mokinys privalo atsiskaityti (ne vėliau kaip per dvi savaites);

17.7. kontrolinius darbus mokytojas ištaiso ir grąžina mokiniams per savaitę, tik dėl objektyvių priežasčių (ligos, komandiruotės ir kt.) mokytojas darbus gali grąžinti per dvi savaites;

17.8. kontrolinių darbų analizė pristatoma ir aptariama su visais klasės mokiniais, pasidžiaugiama jų sėkmėmis, nesėkmės aptarimos individualiai, numatomi būdai mokymosi spragoms šalinti.

18. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai, pagal tai, kaip numatyta ilgalaikiuose planuose.

19. Mokiniais prieš atsiskaitymą, vertinamą pažymiu turėtų būti sudarytos sąlygos išmokti tai, kas bus vertinama, ir gauti grįžtamąjį ryšį apie tai, kaip jiems sekasi. Rekomenduojama organizuoti apibendrinamąją pamoką, ją fiksuoti elektroniniame dienyne.

20. Atsiskaitymų užduotys turi būti pateiktos taip, kad būtų aiškūs vertinimo kriterijai, aiški užduoties vertė taškais (balais), kad mokinys suprastų padarytas klaidas ir galėtų įsivertinti.

21. Vertinti už tai, ką mokinys atliko, o ne už tai, ko neatliko.

22. Pažymiai turi būti grįsti mokymosi įrodymais, sukauptais per tam tikrą laikotarpį.

23. Vadovaujamosi aiškia vertinimo skale. Ji turi būti suprantama visoms suinteresuotoms pusėms.

24. Apibendrinamajam vertinimui naudojamas aprašomasis vertinimas, pažymiai, pasiekimų lygiai.

25. 1–4 klasių mokinių mokymosi pažanga ir pasiekimai balais (pažymiais) nevertinami, taikomas aprašomasis vertinimas. Mokinių pažangai ir pasiekimams fiksuoti ir vertinimo informacijai pateikti naudojami komentarai, vertinimo aplankai. Mokiniai mokytojo padedami, mokosi kartu įsivertinti ir savo pasiekimus.

Apibendrinamieji pasiekimai siejami su pasiekimų lygiais.

Teisingų atsakymų apimtis (procentais)	Savarankiškumo skalė	Kompleksiškumo skalė	Pasiekimų lygis 1-4 klasė
100-85	Savarankiškai	Nurodo, tikslingai atrenka informaciją, vertina, argumentuoja savo pasirinkimus, paaiškina priežastis ir pasekmes. Tinkamai vartoja sąvokas ir terminus. Kūrybiškai pritaiko turimas žinias.	Aukštesnysis
84-65	Konsultuodamasis	Nurodo, tikslingai atrenka informaciją, atrenka ir paaiškina svarbiausias priežastis ir pasekmes. Tinkamai vartoja pagrindines sąvokas ir terminus. Kūrybiškai pritaiko turimas žinias.	Pagrindinis
64-45	Naudodamasis netiesiogiai teikiama pagalba	Nurodo, atrenka didžiąją dalį informacijos nurodytam tikslui. Paaiškina gerai žinomas priežastis ir pasekmes. Tinkamai vartoja kai kurias sąvokas ir terminus. Aptarus užduotį kūrybiškai pritaiko turimas žinias.	Patenkinamas
44-31	Padedamas	Nurodo, atrenka ar išskiria esminę informaciją. Vartoja sąvokas ir terminus. Naudodamasis tiesiogiai pateikta informacija, paaiškina gerai žinomas priežastis ir pasekmes. Aptarus paprasčiausią užduotį kūrybiškai pritaiko turimas žinias.	Slenkstinis
30-0	Dažnai reikalinga tiesioginė pagalba	Nesuvokia teksto, nenurodo, neatrenka ir neišskiria esminės informacijos. Sunkiai atpažįsta pagrindines sąvokas. Neįsimena ir nevartoja sąvokų ir terminų. Naudodamasis tiesiogiai pateikta informacija, nepaaiškina gerai žinomų priežasčių ir pasekmių, nepritaiko turimų žinių. Nesugeba perduoti savo minčių. Užduotis atlieka tik kai yra kontroliuojamas.	Nepasiektas slenkstinis

26. 5–10 klasių mokinių apibendrinamieji pasiekimai vertinami pažymiais, jie siejami su pasiekimais ir pasiekimų lygiais, apibrėžtais bendrosiose ugdymo programose:

Pasiekimų vertinamų 10 balų sistema reikšmė:

Teisingų atsakymų apimtis (procentais)	Savarankiškumo skalė	Kompleksiškumo skalė	Pasiekimų lygis	Įvertinimas
100-95	Savarankiškai	Nurodo, tikslingai atrenka informaciją, vertina, argumentuoja savo pasirinkimus, paaiškina priežastis ir pasekmes. Tinkamai vartoja sąvokas ir terminus. Kūrybiškai pritaiko turimas žinias.	Aukštesnysis	10 (puikiai)
94-85				9 (labai gerai)
84-75	Konsultuodamasis	Nurodo, tikslingai atrenka informaciją, atrenka ir paaiškina svarbiausias priežastis ir pasekmes. Tinkamai vartoja pagrindines sąvokas ir terminus. Kūrybiškai pritaiko turimas žinias.	Pagrindinis	8 (gerai)
74-65				7 (pakankamai gerai)

64-55	Naudodamasis netiesiogiai teikiama pagalba	Nurodo, atrenka didžiąją dalį informacijos nurodytam tikslui. Paaiškina gerai žinomas priežastis ir pasekmes. Tinkamai vartoja kai kurias sąvokas ir terminus. Aptarus užduotį kūrybiškai pritaiko turimas žinias.	Patenkinamas	6 (patenkinamai)
54-45				5 (silpnai)
44-35	Padedamas	Nurodo, atrenka ar išskiria esminę informaciją. Vartoja sąvokas ir terminus. Naudodamasis tiesiogiai pateikta informacija, paaiškina gerai žinomas priežastis ir pasekmes. Aptarus paprasčiausią užduotį kūrybiškai pritaiko turimas žinias.	Slenkstinis	4 (labai silpnai)
34-25	Dažnai reikalinga tiesioginė pagalba	Nesuvokia teksto, nenurodo, neatrenka ir neiškiria esminės informacijos. Sunkiai atpažįsta pagrindines sąvokas. Neįsimena ir nevartoja sąvokų ir terminų. Naudodamasis tiesiogiai pateikta informacija, nepaaiškina gerai žinomų priežasčių ir pasekmių, nepritaiko turimų žinių. Nesugeba perduoti savo minčių. Užduotis atlieka tik kai yra kontroliuojamas.	Nepasiektas slenkstinis	3 (blogai)
24-15				2 (labai blogai)
14-0				1 (užduoties neatliko)

27. 5–10 klasių mokinių dorinio ugdymo, gyvenimo įgūdžių, pilietiškumo pagrindų, ekonomikos ir verslumo, specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės fizinio ugdymo pratybas lankančių mokinių pasiekimai pažymiais nevertinami, daromas įrašas „įskaityta“, „neįskaityta“.

28. Mokomųjų dalykų moduliai vertinami „įskaityta“, „neįskaityta“.

29. Mokinio mokymosi pasiekimai ugdymo laikotarpio (pusmečio ir mokslo metų) pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu ir (arba) balu, taikant 10 balų vertinimo sistemą:

29.1. 1-10 klasėse patenkinamas įvertinimas – įrašai: „slenkstinis“, „patenkinamas“, „pagrindinis“, „aukštesnysis“, „atleista“ („atl.“), „įskaityta“ („įsk.“), 4–10 balų įvertinimas.

29.2. nepatenkinamas įvertinimas – įrašai: „nepatenkinamas“, „neįskaityta“ („neįsk.“), 1–3 balų įvertinimas.

30. Mokiniui, besimokančiam pagal pradinio ugdymo programą (1–4 klasės), II pusmečio mokymosi pasiekimų įvertinimas laikomas metiniu. Jei pasibaigus ugdymo procesui skirtos užduotys suteikia mokiniui, kurio mokymosi pasiekimai mokantis pagal dalyko programą fiksuoti nepatenkinamu metiniu įvertinimu, galimybę pasiekti ne žemesnį kaip slenkstinį mokymosi pasiekimų lygį, nustatytą bendrosiose programose (toliau – papildomas darbas), tai papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

31. Fiksuojamas nepatenkinamas pusmečio dalyko įvertinimas tuo atveju, jei mokinys per šį laikotarpį be pateisinamos priežasties nelankė mokyklos ir neatliko tuo laikotarpiu skirtų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.), nepademonstravo pasiekimų, numatytų pradinio ugdymo bendrosiose programose. Jei mokinys neatliko per pusmetį skirtų vertinimo užduočių dėl pateisintų priežasčių (pvz., ligos), fiksuojamas įrašas „atleista“ („atl.“).

32. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą ir atlikusiam skirtas vertinimo užduotis, pusmečio ar kito trumpesnio nei metai laikotarpio dalyko įvertinimas (toliau –

pusmečio dalyko įvertinimas) fiksuojamas iš visų atitinkamo laikotarpio balų / pažymių, skaičiuojant aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisyklę;

33. Fiksuojamas nepatenkinamas pusmečio dalyko įvertinimas įrašu „neįskaityta“ („neįsk.“), jei mokinys be pateisinamos priežasties nelankė mokyklos ir iki pusmečio pabaigos neatliko tuo laikotarpiu skirtų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.), nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio ugdymo bendrosiose programose;

34. Jei mokinys neatliko per pusmetį skirtų vertinimo užduočių dėl pateisintų priežasčių (pvz., ligos), fiksuojamas įrašas „atleista“ („atl.“);

35. Vienų mokslo metų pasiekimų rezultatas, mokantis pagal dalyko programą (toliau – dalyko metinis įvertinimas), fiksuojamas iš I ir II pusmečių išvestų balų / pažymių, skaičiuojant jų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisykles;

36. Jei bent vienu pusmečiu fiksuotas įvertinimas įrašu „neįskaityta“ („neįsk.“), tuomet dalyko metinis įvertinimas – „neįskaityta“ („neįsk.“);

37. Jei pasibaigus ugdymo procesui mokinio įvertinimas yra „neįsk.“ arba nepatenkinamas pažymys yra skiriami papildomi darbai. Papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu įvertinimu.

38. Pusmečio įvertinimai išvedami ne vėliau kaip paskutinę dalyko pusmečio pamoką ir reikalingi įrašai elektroniniame dienyne padaromi ne vėliau kaip paskutinę pusmečio dieną.

40. Pasibaigus pusmečiui dalyko mokytojas, įvertinęs mokinio pasiekimus 1–3 balais, „neįsk.“, nepatenkinamu lygiu, mokytojų tarybos posėdžiuose pateikia nepatenkinamo įvertinimo analizę.

41. Atlikus nepatenkinamo įvertinimo analizę, mokyklos administracija kartu su dalyko mokytoju pateikia siūlymus dėl individualių pažangos gerinimo strategijų taikymo mokiniams, turintiems nepatenkinamus įvertinimus. Pasiūlymus fiksuoja mokytojų tarybos posėdžio nutarime.

42. Klasių vadovai, pasibaigus pusmečiui ir mokslo metams, užpildo ir direktoriaus pavaduotojui ugdymui pateikia klasės mokinių mokymosi ir lankomumo rezultatų ataskaitas.

43. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, remdamasis klasių vadovų pateiktomis ataskaitomis, rengia mokyklos mokinių pusmečio ar mokslo metų mokymosi ir lankomumo analizę, kurią pristato mokytojų tarybos posėdžiuose ir /arba mokinių tėvų susirinkimuose.

44. Jei mokinys atvyko iš užsienio arba besigydydamas namie, medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje, stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje medicinos pagalbą, teisės aktų nustatyta tvarka bent vienu ugdymo laikotarpiu kai kurių dalykų nesimokė, dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į kitais (turimais) ugdymo laikotarpiais pasiektus mokymosi pasiekimus.

45. Mokiniui, kuris bendrojo ugdymo programos dalį laikinai mokėsi kitos šalies mokykloje pagal tarptautinę bendrojo ugdymo programą (dalyvavo tarptautinio mokinių mobilumo (judumo), mainų programoje), mokymosi laikotarpio rezultatų pripažinimą, įskaitymą Lietuvoje numato ir vykdo mokykla.

46. Mokiniui, atvykusiam iš mokyklos, kurioje jo mokymosi pasiekimai buvo apibendrinami baigiantis pusmečiui, dalykų metiniai įvertinimai fiksuojami gavus tos mokyklos pažymą apie mokymosi pasiekimus, kurioje nurodomi šiam mokiniui fiksuoti dalykų įvertinimai.

47. Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo ir kita informacija tvarkoma elektroniniame dienyne.

V SKYRIUS

SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ TURINČIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS

48. Vertinant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pasiekimus ir pažangą, remiamasi bendrosiose ugdymo programose apibrėžtais mokymosi pasiekimais arba konkrečiam mokiniui pritaikytoje ugdymo programoje numatytais pasiekimais.

49. Vertinant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, ugdumus pagal pritaikytas dalykų programas, būtina atsižvelgti į individualius skirtumus (psichologinius, suvokimo, mąstymo, atminties, dėmesio, temperamento).

50. 1-4 klasių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pasiekimai balais (pažymiais) nevertinami, taikomas aprašomasis vertinimas. Mokinių pažangai ir pasiekimams fiksuoti ir vertinimo informacijai pateikti naudojami komentarai, vertinimo aplankai, kuriuos, mokytojo padedami, mokosi sudaryti patys mokiniai, kartu mokydami išivertinti ir savo pasiekimus. Mokinių pasiekimai aprašomi pritaikytose dalykų programose pusmečio pabaigoje.

51. 5-10 klasių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pasiekimai vertinami patenkinamais ir nepatenkinamais pažymiais (jei matoma, kad mokinys turi potencialių galių, bet nesistengia). Jei mokinys nuolat gauna puikius, labai gerus arba nepatenkinamus įvertinimus, reikia peržiūrėti pritaikytą ugdymo programą. Mokinių pasiekimai aprašomi pritaikytose dalykų ugdymo programose pusmečio pabaigoje.

52. Jei mokinių, mokomų pagal individualizuotos ugdymo programas, žinios, gebėjimai ir įgūdžiai nesiekia bendrųjų programų nustatyto mokomųjų dalykų patenkinamo pasiekimų lygmens, jie vertinami pagal jiems sudarytos programos turinio įsisavinimo lygį.

53. Dėl mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą pradinio ugdymo ir individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, mokymosi pasiekimų vertinimo (būdų, periodiškumo) ir įforminimo susitariama mokykloje. Susitarimai priimami, atsižvelgiant į mokinio galias ir vertinimo suvokimą, specialiuosius ugdymosi poreikius, numatomą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus. Mokinių pasiekimai aprašomi individualizuotose dalykų ugdymo programose pusmečio pabaigoje. Mokinių pasiekimų įvertinimai fiksuojami įrašais 1-4 klasėse aprašomuoju įvertinimu, 5–10 klasėse - (įsk.) „įskaityta“, (pusmečio pabaigoje, TAMO dienyne, individualizuotose dalykų programose).

54. Mokinio, kuriam bendrojo ugdymo programa pritaikoma ar individualizuojama, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal mokinio individualiame ugdymo plane numatytus individualios pažangos keliamus tikslus, kurie yra suderinti su Bendrosiose programose numatytais pasiekimais, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, kokiais aspektais bus pritaikomas ugdymo turinys (ko sieks ir mokysis mokinys, kaip bus mokoma(si), kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojama si).

VI SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO LYGMENYS

55. Vertinimas mokykloje įgyvendinamas asmeniniu (mokinio), tarpasmeniniu (kelių mokinių), bendruomeniniu (klasės ir mokyklos) ir nacionaliniu lygmenimis:

55.1. asmeninis (mokinio) lygmuo apima mokinio konkrečių mokymosi pasiekimų išivertinimą. Išivertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojui. Išivertinimo metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į individualius mokinio poreikius, polinkius bei galimybes. Mokinių išivertinimas ir ilgalaikis pažangos stebėjimas ugdo savivaldaus mokymosi gebėjimus;

55.2. tarpasmeninis (kelių mokinių) lygmuo apima mokinių tarpusavio išivertinimą pagal konkrečias kompetencijas. Į(si)vertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojui. Išivertinimo metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokinių tarpusavio santykius, darbo mažesnėse ar didesnėse grupėse patirtį, grupių dinamiką ir kitas svarbias porų ir / ar grupių charakteristikas;

55.3. bendruomeninis (klasės) lygmuo apima mokytojo planuojamą ir įgyvendinamą mokinių pasiekimų vertinimą, siekiant visų trijų tikslų – padėti mokyti, pripažinti ir sertifikuoti rezultatus, valdyti mokymosi(si) kokybę. Mokinių pasiekimų vertinimo būdai, metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokymo(si) tikslus, konkretaus mokomojo dalyko specifiką. Siekdamas adekvataus ir veiksmingo kompetencijų vertinimo, mokytojas atsižvelgia į visos klasės ir kiekvieno mokinio poreikius, polinkius bei galimybes ir prasmingai derina visus vertinimo būdus. Mokytojai įgyvendina kompetencijomis grįstus uždavinius pasiūlydami mokiniams atlikti turtingas užduotis, atskleidžiančias kompetencijų raišką;

55.4. bendruomeninis (mokyklos) lygmuo apima pedagoginės bendruomenės sukurta ir sutartą vertinimo tvarką, derančią su nacionalinio lygmens dokumentais. Siekdami diegti mokslu grįstą pažangią mokinių pasiekimų vertinimo praktiką, pedagoginės bendruomenės nariai bendradarbiaudami tobulina profesines kompetencijas, kolegialiai priima sprendimus, drauge kuria bei palaiko vertinimo kultūrą bendruomenėje;

55.5. nacionalinis lygmuo apima išorinį vertinimą, vykdomą išsilavinimui patvirtinti, bei mokymosi pasiekimų stebėseną, mokymosi duomenų analizę, išvadų darymą bei rekomendacijų teikimą siekiant geresnės ugdymo kokybės.

VII SKYRIUS

MOKINIŲ ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

56. Mokinio įgytų kompetencijų vertinimas yra integrali ugdymo proceso dalis. Vertindami mokinių įgytas kompetencijas, mokytojai vadovaujasi nuostata, kad:

56.1. ugdant mokinių kompetencijas dalyku, jos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais;

56.2. mokinių kompetencijos, įgytos dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse ir kitose ugdomosiose veiklose, vertinamos fiksuojant mokinių pasiekimų informaciją dienyne

57. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti naudojami formuojamojo ir apibendrinamojo vertinimo būdai. Formuojamasis mokinio įgytų kompetencijų vertinimas skatina individualią pažangą ir kompetencijų ugdymą, todėl jam ugdymo procese skiriama daugiausia laiko ir dėmesio. Sukaupta informacija ir kiti mokinių įgytų kompetencijų įrodymai tam tikro mokymosi etapo pabaigoje apibendrinami pažymiu, pasiekimų lygiu, žodiniu ar rašytiniu komentaru.

53. Planuojant mokinių įgytų kompetencijų vertinimą numatomas mokymosi kelias, vedantis ugdymo siekinių link: pradedama nuo ugdymo siekinio identifikavimo ir jo suskaidymo į mažesnius žingsnius, kurie mokiniams padėtų artėti prie iš(si)kelto tikslo, po to planuojamas mokymosi turinys, numatant mokymosi užduotis ir parenkant veiklas:

53.1. ugdymo siekinių numatymas. Vadovaujantis Bendrosiomis programomis ir atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius, klasės kontekstą ir mokyklos kultūrą, apibrėžiami konkretūs ugdymo siekiniai;

53.2. mokymosi žingsnių ir požymių planavimas. Numatoma, kokie mokymosi požymiai parodys, kad mokiniai, sėkmingai įveikdami mažesnius žingsnius, kryptingai juda link užsibrėžto siekinio;

53.3. mokymosi užduočių ir veiklų parinkimas. Mokinių įgytų kompetencijų ugdymo pagrindas yra prasmingos veiklos ir turtingos užduotys. Jomis laikomos probleminės, tiriamosios, analitinės, projektinės ir kt. užduotys bei veiklos. Joms įgyvendinti pasitelkiami įvairūs mokymosi šaltiniai bei aplinkos, svarstomi mokiniams aktualūs klausimai bei problemos ir mokomasi skirtingose aplinkose. Jų išdava – mokinių priimti ir praktiškai taikomi sprendimai. Tokio pobūdžio užduotys ir veiklos ugdo aukštesnio lygmens mąstymą, padeda užtikrinti dermę tarp ugdymo siekinių, mokymosi veiklų bei vertinimo.

54. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti svarbus veiksmingas grįžtamasis ryšys. Tai yra mokiniui teikiama informacija apie jo pasiekimus ir mokymosi kelią ugdymo (pamokų) metu ir dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse bei kitose mokyklos ugdomosiose veiklose. Grįžtamasis ryšys yra abipusis. Teikdami grįžtamąjį ryšį mokytojai palaiko mokinius, skatina būti atvirus, ieškoti, nebijoti klysti. Mokiniui svarbu sužinoti, ką ir kaip jam reikėtų tobulinti savo mokymosi procese, kad darytų pažangą ir gerėtų jo mokymosi pasiekimai:

54.1. grįžtamasis ryšys turi būti teikiamas įvairiomis formomis (žodžiu, raštu, neverbaline kalba) ir skatinti mokinį pasitikėti savo jėgomis, siekti geresnių rezultatų, motyvuoti mokytis;

55. Pažymys yra konstatuojamojo pobūdžio grįžtamojo ryšio forma. Tačiau mokinio įgytų kompetencijų vertinimas pažymiu neturėtų būti vyraujanti praktika, nes toks vertinimas nenurodo tolesnio mokymosi perspektyvų mokiniui. Dažnas mokinių pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimas pažymiais ar kitais simboliais ir jų vidurkio skaičiavimas iškreipia mokinio mokymosi paveikslą, kai ankstesnės klaidos ar nesėkmės daro įtaką bendram vertinimui net ir tuo atveju, kai

mokinys likviduoja buvusias spragas. Tai neigiamai veikia mokinių mokymosi motyvaciją, trukdo mokymosi įgūdžiams nuosekliai formuotis. Skatinant individualią pažangą, didesnę vertę už pažymį turi mokytojo pastebėjimai apie atliktos užduoties kokybę ir rekomendacijos dėl užduoties atlikimo tobulinimo.

VIII SKYRIUS

INFORMAVIMAS APIE MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO REZULTATUS, JŲ PANAUDOJIMAS

56. Vertinimo rezultatai panaudojami ugdymo procesui tobulinti: padėti mokyti, patvirtinti rezultatus ir išsilavinimą, stebėti ir valdyti ugdymo kokybę.

57. Formuojamuoju būdu vertinamas kasdienis mokymasis ir mokinio pažanga, kurio metu sukaupiama informacija, kuri naudojama kasdieniam mokymosi procesui stebėti, planuoti ir jį tobulinti. Tai kokybinio pobūdžio informacija, todėl vengiama ją transformuoti į pažymius ar kitus skaičiais reiškiamus įvertinimus.

58. Vertinant pasiekimus apibendrinamuoju būdu, mokinių rezultatai yra naudojami mokinio pasiekimų lygiui nustatyti, užfiksuoti ir vėliau panaudoti rezultatams įskaityti ir įgytam išsilavinimui patvirtinti.

59. Nacionalinių ir tarptautinių pasiekimų patikrinimų rezultatai naudojami mokyklos rezultatams stebėti ir ugdymo kokybei užtikrinti, reikiamiems vadybiniais sprendimams priimti.

60. Klasės mokinių pasiekimai, ne mažiau kaip 2 kartus per mokslo metus, aptariami trišaliuose susirinkimuose (atsakingas klasės vadovas).

61. Atsiradus dalyko mokymosi problemoms, mokytojas, klasės auklėtojas, pagalbos mokiniui specialistas teikia pagalbą, kurią reglamentuoja Biržų Kaštonų pagrindinės mokyklos pagalbos teikimo mokiniui tvarkos aprašas, patvirtintas Biržų Kaštonų pagrindinės mokyklos direktoriaus

IX SKYRIUS

MOKINIŲ PASIEKIMŲ VERTINIMO PLANAVIMAS

62. Planuodamas pirmos klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą, mokytojas iki rugsėjo 1 d. susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis. Planuodamas penktos klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą, mokytojas iki rugsėjo 1 d. susipažįsta su pradinio ugdymo mokytojo rekomendacijomis.

63. Vertinimas planuojamas kartu su ugdymo procesu, siejant jį su mokymosi uždaviniais, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus, pasiekimus ir mokymosi patirtį, remiantis bendrosiomis programomis.

64. Kontrolinius darbus mokytojai numato ilgalaikiuose planuose, atsiskaitymo laikas gali būti koreguojamas.

65. Mokytojai per pirmąją savo dalyko pamoką rugsėjo mėnesį mokinius supažindina su dalyko ilgalaikiu planu, modulio, pasirenkamojo dalyko programa, Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarka, aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas, supažindina su kriterijais, kuriais vadovaudamasis rašo kaupiamąjį balą.

66. Mokytojai informuoja mokinius, kurios veiklos bus vertinamos, kokį vertinimą rašo, kada vertinimo informacija bus konvertuojama į kaupiamąjį balą.

67. Mokytojai, pradėdami naują temą, skyrių, su mokiniais aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, vertinimo kriterijus.

68. Dalykų mokytojai, planuodami integruotas pamokas, integruotus projektus, suderina ir numato bendrus vertinimo būdus, užduotis, kriterijus.

69. Kiekvienų mokslo metų pradžioje klasės auklėtojai supažindina mokinius su Mokyklos mokinių pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarka klasių valandėlių metu, o tėvus – tėvų susirinkimuose.

X SKYRIUS TĖVŲ (GLOBĖJŲ/RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

70. Informacija apie mokinio ugdymosi pasiekimus, lankomumą tėvams (globėjams, rūpintojams) pateikiama elektroniniame dienyne.

71. Už pažymių įrašymą elektroniniame dienyne atsakingi dalykų mokytojai.

72. Iškilus ugdymo(si), lankomumo, elgesio ar kt. problemoms, tėvai (globėjai/rūpintojai) informuojami įvairiais būdais: skambinant, individualiai kalbantis, rašant elektroninius laiškus, pranešimus.

73. Klasių auklėtojai, ne rečiau kaip kartą per pusmetį organizuoja klasių tėvų susirinkimus, trišalius susitikimus, kurių metu informuoja tėvus (globėjus) apie ugdymo(si) rezultatus.

74. Administracija 1 kartą per mokslo metus organizuoja Atvirų durų dieną, kai tėvai (globėjai/rūpintojai) turi galimybę susitikti su jų vaiką mokančiais mokytojais, administracija, klasės auklėtoju, pagalbos mokiniui specialistais.

XI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

75. Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarka skelbiama mokyklos interneto svetainėje.

76. Tvarka gali būti keičiama, papildoma, atnaujinama, atsižvelgiant į ugdymo proceso pokyčius ir pakeistus jį reglamentuojančius dokumentus.
